

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA2022/102

30.03.2022

Hans Aronsen

Nunatsinni qimussertarnermik kulturip ineriartortinneqarnissaanut tammatsaaliorneqarnissaanullu Arctic Nomads innersuussutai 22-vit isumassarsiorfigalugit periusissiornermik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Periusissiaq sapinngisamik qimmeqarfinnik ataasiakkaanik suleqateqarluni suliarineqassaaq. Periusissiaq kingusinnerpaamik UKA2023-imi saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen Jensen, Siumut)

Kalaallip qimmia qimuttoq atuuffimmini piginnaaneri pillugit nunarsuarmi tusaamasaavoq tupinnartoq.

Uangulli nunarsuarmioqataasut teknikkikkut ineriartupilooritsinni siuariartuinnarsimasugut sorpassuartigut ullumikkumut naleqqussarsimavugut. Nunatsinnili qimmerput qimuttoq qangarsuaaniilli atuuffimmini suli allanngorujussuarsimanani atuuppoq.

Sulilu piniutitut angallassissutitut aamma ukiuni makkunani unammissutitut nuannarineqarluartumik atorparput. Qimmittalu qimuttup sorpassuartigut sunnerneqanngikkaluarluni killiffia Inuit Ataqatigiinniik tulluusimaarutigilluinnaripput matumuuna oqaatigissuara.

Aappi ilumoorpoq qimmerput qimuttoq ukiuni makkunani silap pissusaata allanngutainik, angallatinillullu pisariinnerusunit soorlu sneskooterit piusinnaanera annertuumik aarlerinartorsiortinneqarpoq. Tamannali suleqatigiinniikut pitsaap tungaanut saatikkiartuaarnissaa siuttuuffigissavarpu.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Eqqaamasassaavorli qimuttoqarnerup qanga piniutitut atorluarneqarnermigut ukiunnerani inuussutissarsiutitut erlinnartutut naleqartinneqarlualuni pitsaalluinnartumik siuliulitsinniit isumagiuarneqarsimammat.

Uangulli qimmeqarfinni meeraalluta perortut perorsarneqarnitsinni ilaatigut sakkortuumik akisussaaffigivillugulu ullormut pissuseqarnissarput ataatsinnik piunasaqaataasarsimavoq. Soorlu "illittulli qimmeq ullormut nerinissamik pisariaqartitsivoq, neritinnak siulliullugu neriseqqaartariaqarpat!".

Taamatullu perorsangaanikugut amerlanerpaat qimmeqarnikkut akisussaaffimmik pimoorussinissamillu tiguisimasugut qularnanngilluinnarpoq.

Naalakkersuisut periusissiorinneqassappata maluginiagassatut pingaartutut makku ilanngukkusuppagut:

Ukiuni makkunani piniartut puisinik aalisakkanillu pisarisartakkamik sinnerinik akikillillugit aningaasarsissutigilluakkaminnik qimuttunik qimmilinnut tunisaqarluartarput. Umiatsiaararsortunullu ukiup qanoq ilinera apeqqutaatillugu aalisarnikkut periaffissakillimasunut aningaasarsiornikkut tapertaalluuartartumik.

Kiisalu aalisakkerivinni aalisakkat perlukuinik ukiuni makkunani amerlanerpaatigut akeqanngitsumik qimmiutilinnit pineqartartunik aamma qujanaqisumik periarfissaqarpoq, Tamannalu kiormanna ataatsimiitaliani angalanitsinni ilulissani Halebut Grenlandimi qalerallit sinnikuinik eqqagassanik qimmiutillit nerukkaatissatut aaneqarsinnaasunik periarfissaqartitsisoq paasiginga.

Nunatta avataaneersunit tikisinneqartartunit pisariitsumilli nerukkaatissiaasunit akikinnerulersussanillu piniartut tunisarisartagaat unammillerneqalerunik piniartut inuussutissarsiornerannut sunniuteqassaaq. Aammalu Aalisakkervinni perlukut eqqaannarneqartartut amerlasoorujussuannussallutik.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Tamakku taakkartukkagut periusissioinnissamut ilanngullugit
eqqarsaatigineqartariaqartut isumaqarpunga.

Ilanngullugu nunatsinni piniarnikkut aalisarnikkullu pisarineqartartut
atorluarneqartullu, naalakkersuinikkut qanoq atorluarneqarsinnaatiginersut
qulaajassallugu soqutiginarnerutippara. Nunatsinni ukioq kaajallallugu neqit
puisineersut arferneersullu aalisakkat perlukui allarpassuillu
eqqaannarneqartartut tusartuarpagut. Tamakkua nunatsinni katersorlugit
qimmit nerukkaatissaannut arlaannullu atorluarneqalerunik nunatsinni Imminut
pilersornitsinnut aamma kaaviaatitanut ilaalersussat qularutissaanngilaq.

Siunnersuut soqutiginarpoq, Naalakkersuisullu siunnersuut inatsisartuni
akuerneqassappat piumasaqaatitut ilanngukkumasaat akisussaaffiliinerusut
pisariaqartullu oqallisiginissaat soqutiginarluinnarput.

1. Tapiissutit tunniunneqassasut nerukkaatissanut uumasut nakorsaannit
akuerineqarsimasunut pitsaasunullu aamma kalaallit qimmiisa qimuttut
pisariaqartitaannut naleqqussakkanut taamaallaat akuerineqartassapput.
2. Qimmiutillip nappaatinut akiuussutissanut kapuuisarnissat malissimappagit,
tapiissutit aatsaat akuerineqassapput.
3. Qimuttunik qimmiutillip uumasut illersorneqarnissaat pillugu inatsit
unioqqutillugu eqqartuunneqarsimappat tapiissutit atorunnaarsinneqassapput)

Taamatut oqaaseqarluta naalakkersuisut periusissiamik saqqummiinissaq
piffissaqarluarlutik ingerlattariaqaraat isumaqarpunga.